

Új kiadás – Eszter könyve

Az 1975-ben megjelent és 1990-ben revideált protestáns új fordítású Biblia legújabb revíziójának próbakiadását tartja kezében a Tisztelt Olvasó. A Magyar Bibliatársulat 2006-ban kezdett hozzá a revízió előkészítéséhez, az észrevételek gyűjtéséhez. Munkánk most jutott el arra a pontra, hogy az egyházi bibliaolvasó közvélemény elé tárhatjuk a Szöveggondozó Bizottság revíziós munkájának gyümölcseit, köztük Eszter könyvét.

A bibliai szöveg gondozása során a következő revíziós alapelvekhez igyekeztünk tartani magukat: 1. Figyelembe vettük és értékeltük az 1990 és 2008 között beérkezett észrevételeket és javaslatokat. 2. Meg kívántuk őrizni az új fordítású Biblia alapvető szövegkritikai és fordítási döntéseit (a formális és a dinamikus ekvivalencia kiegyensúlyozott alkalmazása), a bibliai szöveg tagolását és az emelkedett, mai beszélt köznyelvi szintet. Ezekre a területeken csak akkor változtattunk az új fordítás szövegén, ha azt a mai írásértelmezési és fordításelméleti konszenzus megkövetelte. 3. Javítottuk a felismert nyomdahibákat, fordítási tévedéseket és archaikus (a mai beszélt nyelvben már nem használatos) kifejezéseket. 4. Igyekeztünk javítani a fordítás egységességén, következetességén. 5. Törekedtünk a „jó magyarságú” nyelvi megoldásokra, valamint arra, hogy az új bibliai szöveg felolvasva („szószéki használat”) is jól hangozzék. Legfőképpen pedig azt reméljük, hogy a revíziós munka eredményeként Isten igéje még inkább érthetően és tisztábban szólalhat meg magyar nyelven.

A most kézben tartott szöveget a Magyar Bibliatársulat tagegyházainak hivatalos honlapjain, pdf formátumban jelentetjük meg.

Köszönjük az eddig kapott észrevételeket, és arra szeretnénk kérni mindenkit, hogy a revideált szöveggel kapcsolatos véleményével bátran keressen meg bennünket az info@bibliatarsulat.hu e-mail címen vagy levélben a 1113 Budapest, Bocskai út 35. postacímen.

Magyar Bibliatársulat

ESZTER KÖNYVE

1

Ahasvérós király lakomája

¹Történet Ahasvérós idejéből. Ez az Ahasvérós Indiától Etiópiáig százhuszonhét tartomány királya volt. ²Amikor Ahasvérós király Súsán várában királyi trónján ült, ³uralkodása harmadik évében lakomát rendezett összes vezető emberének és tisztviselőjének. Megjelentek előtte a perzsa és méd vezérek, a nemesek és a tartományok vezető emberei. ⁴Hosszú ideig, száznyolcvan napon át mutogatta nekik királysága dicső gazdagságát és fenségének csodálatos kincseit.

⁵E napok elmúltával a király hét napig tartó lakomát rendezett Súsán várában, a királyi palotát körülvevő kertben, az egész nép apraja-nagyja számára. ⁶Fehér vásznak és bíborkék szőttesek voltak kifeszítve fehér és bíborvörös kötelekkel meg ezüstkarikákkal a márványoszlopok között, és arany- meg ezüstpamlagok álltak az alabástrom-, márvány-, gyöngyház- és sötétmárvány-kövezeten. ⁷Aranyedényekből ittak, mindegyik edénynek más-más volt a mintája. A királyi bort királyi bőkezűséggel adták. ⁸Senkinek sem szabták meg, hogy mit és mennyit ihat, mert a király meghagyta az összes udvarnokának, hogy mindenkinek a kedvében kell járni. ⁹Vasti királyné is rendezett egy lakomát az asszonyoknak Ahasvérós király királyi palotájában.

Ahasvérós megfosztja méltóságától Vasti királynét

¹⁰A hetedik napon a királynak jó kedve támadt a bortól, és megparancsolta Mehúmánnak, Bizzetának és Harbónának, Bigtának és Abagtának, Zétarnak és Karkasznak, annak a hét udvarnoknak, akik Ahasvérós király mellett teljesítettek szolgálatot, ¹¹hogy vezessék be Vasti királynét a király elé királyi koronával a fején. Meg akarta mutatni a népnek és a vezető embereknek, hogy milyen szép; mert szép termetű volt. ¹²De Vasti királyné nem volt hajlandó bemenni, hiába adta parancsba az udvarnokok által a király. Ezen nagyon fölháborodott a király, és forrt benne a harag. ¹³Megkérdezte tehát a király a múltat ismerő bölcseket; mert az volt a szokás, hogy a király minden ügyét a törvény- és jogtudósok tanácsa elé terjesztették. ¹⁴Ezek közül a következők álltak hozzá a legközelebb: Karsená, Sétár és Admátá, Tarsís és Meresz, Marszená és Memúkán, Perzsia és Média hét vezető embere, akik bármikor megjelenhettek a király előtt, és a legfőbb tisztségeket töltötték be az országban.

¹⁵Megkérdezték, hogy mit kell tenni a törvény szerint Vasti királynéval, mivel nem teljesítette Ahasvérós királynak az udvarnokok által küldött parancsát.

¹⁶Akkor ezt mondta Memúkán a király és a vezető emberek előtt: Nemcsak a király ellen vétett Vasti királyné, hanem Ahasvérós király minden tartományának összes vezető embere és egész népe ellen is. ¹⁷Mert a királyné tettének a híre eljut majd minden asszonyhoz, és ők is megvetik férjüket. Azt fogják mondani, hogy Ahasvérós király is megparancsolta, hogy Vasti királynét vezessék be hozzá, de nem ment. ¹⁸A királyné tettének a hallatára így fognak majd beszélni az előkelő perzsa és méd asszonyok a király összes vezető emberével, és lesz bőven megvetés és fölháborodás. ¹⁹Ha jónak látja a király, bocsásson ki királyi rendeletet, és jegyezzék azt föl a perzsák és médek megmásíthatatlan törvényei közé, hogy Vasti nem jelenhet meg többé Ahasvérós király színe előtt; királynői méltóságát pedig adja a király valaki másnak, aki különb nála. ²⁰Ha kihirdetik a király rendeletét, amelyet végre kell hajtani az egész hatalmas birodalomban, akkor minden asszony, a legnagyobb és a legkisebb rangú is megadja majd férjének a tiszteletet.

²¹Tetszett ez a beszéd a királynak és a vezető embereknek, úgyhogy a király Memúkán szavai szerint járt el. ²²Levelet küldött valamennyi királyi tartományba, minden tartománynak a maga írásával, és minden népnek a maga nyelvén, hogy hirdessék ki minden népnek a maga nyelvén: Mindenütt a férfi legyen az úr a házban!

2

Ahasvérósnak királynét keresnek

¹Ezek után lecsillapodott Ahasvérós király haragja, és eszébe jutott Vasti: az is, hogy mit tett, meg az is, hogy mit határoztak róla. ²A király szolgálatára álló ifjak pedig ezt mondták: Keresni kell a királynak szép termetű szűz leányokat. ³Nevezzen ki a király megbízottakat birodalma minden tartományában, hogy gyűjtsenek össze minden szép termetű szűz leányt Súsán várába, az asszonyok palotájába. Bízzák rá őket Hégaóra, a király udvarnokára, a háremőrök vezetőjére, és adjanak nekik szépművészeket. ⁴Az a leány legyen Vasti helyett a királyné, akit a király a legszebbnek talál. Tetszett ez a beszéd a királynak, és aszerint járt el.

⁵Volt Súsán várában egy Mordokaj nevű zsidó ember, Jáír fia, aki Simej fia, aki Kís fia, benjámini ember volt. ⁶Jeruzsálemből vitték fogságba azokkal a foglyokkal együtt, akiket Jekonjával, Júda királyával hurcoltak el, amikor Nebukadneccar, Babilónia királya fogságba vitte őket. ⁷Ő volt a gyámja Hadasszának, azaz Eszternek, nagybátyja leányának, mert nem volt neki sem apja, sem anyja. A leánynak termete is, arca is szép volt. Amikor apja és anyja meghalt, Mordokaj a leányává fogadta.

⁸Amikor kihirdették a király parancsát és rendeletét, sok leány gyűlt össze Súsán várában Hégaóra felügyelete alatt. Eszter is bekerült a királyi palotába, Hégaóra, a háremőrök vezetőjének felügyelete alá. ⁹Az szépművészt találta a leányt, és megkedvelte. Buzgón ellátta őt szépművészekkel és megfelelő ételekkel; a királyi palota hét legkiválóbb szolgálóleányát adta mellé, és a szolgálóleányokkal együtt az asszonyok palotájának a legszebb részén szállásolta el. ¹⁰Eszter azonban nem mondta meg, melyik népből való, és kik a rokonai, mert Mordokaj azt parancsolta neki, hogy ne mondja meg. ¹¹Mordokaj mindennap az asszonyok palotájának az udvara előtt járkált, hogy megtudja, jól van-e Eszter, és mi történik vele.

¹²Egy-egy leányra akkor került sor, hogy bemenjen Ahasvérós királyhoz, ha letelt a nők számára előírt tizenkét hónap, mert ennyi ideig tartott a szépművésztük. Hat hónapig mirhaolajjal szépművészték őket, hat hónapig pedig balzsamokkal és más női szépművésztérekkel.

¹³Amikor aztán a leány bement a királyhoz, mindent megadtak neki, amit csak kívánt, hogy abban mehesse át az asszonyok palotájából a király palotájába. ¹⁴Este bement, reggel pedig átment az asszonyok másik palotájába Saaszgának, a király udvarnokának, a másodfeleségek háremőrének a felügyelete alá. Többé nem mehetett a királyhoz, csak ha megkedvelte a király, és név szerint hívatta.

¹⁵Amikor rákerült a sor Eszterre, Abihajilnak, Mordokaj nagybátyjának a leányára, akit leányává fogadott, és be kellett mennie a királyhoz, ő nem kívánt mást, mint amit Hégaóra, a király udvarnok, a háremőrök vezetője mondott. Eszter mégis mindenkinek megtetszett, aki csak látta. ¹⁶Így került Eszter Ahasvérós királyhoz a királyi palotába, a tizedik hónapban, azaz tizedik hónapban, a király uralkodásának hetedik évében. ¹⁷És a király minden nőnél jobban megszerette Esztert; minden leánynál jobban megnyerte tetszését és szeretetét. Ezért az ő fejére tette a királyi koronát, és királynévá tette Vasti helyett. ¹⁸Azután nagy lakomát rendezett a király minden vezető és udvari emberének Eszter tiszteletére. A tartományokban közkegyelmet hirdetett, és királyi bőkezűséggel ajándékokat osztogatott.

Mordokaj összeesküvést leplez le

¹⁹Amikor másodszor is gyűjtöttek össze szüzeket, Mordokaj a királyi udvarban volt. ²⁰Eszter nem mondta meg, hogy kik a rokonai, és melyik népből való, mert Mordokaj így parancsolta neki. Eszter éppúgy megfogadta Mordokaj szavát, mint amikor még a gyámsága alatt volt.

²¹Egyszer tehát, amikor Mordokaj a királyi udvarban volt, Bigtán és Teres, a király küszöbét őrző két udvarnok megharagudott Ahasvérós királyra, és merényletet tervezett ellene. ²²Mordokaj azonban megtudta a dolgot, megmondta Eszter királynénak, Eszter pedig elmondta Mordokaj nevében a királynak. ²³Kivizsgálták a dolgot, és igaznak találták, ezért mind a kettőt felakasztották. Föl is jegyezték ezt a király jelenlétében az udvari krónikába.

3

Hámán ki akarja irtani a zsidókat

¹Ezek után nagy méltóságra emelte Ahasvérós király az agági Hámánt, Hammedátá fiát, és feljebb tétette a székét a körülötte levő összes vezető emberénél. ²A király összes udvari embere, aki csak a királyi udvarban volt, térdet hajtott és leborult Hámán előtt, mert így parancsolta a király. Mordokaj azonban nem hajtott térdet, és nem borult le. ³Ezért a király udvari emberei, akik a királyi udvarban voltak, megkérdezték Mordokajt: Miért szeged meg a király parancsát? ⁴Napról napra mondogatták ezt neki, de ő nem törődött velük. Ezért jelentették Hámánnak, hogy lássák, helytálló-e Mordokaj védekezése, mert arra hivatkozott előttük, hogy zsidó. ⁵Amikor Hámán is látta, hogy Mordokaj nem hajt térdet, és nem borul le előtte, elöntötte Hámánt a méreg. ⁶De kevésnek tartotta, hogy csak Mordokajra emeljen kezét, mert megmondták neki, hogy Mordokaj melyik népből való. Ezért arra törekedett Hámán, hogy Mordokajjal együtt minden zsidót kipusztítson Ahasvérós egész birodalmából.

⁷Ahasvérós király uralkodása tizenkettedik évének első hónapjában, vagyis niszán hónapban púrt, azaz sorsot vetettek Hámán előtt a megfelelő napra és a megfelelő hónapra, és a sors a tizenkettedik hónapra, vagyis adár hónapra esett.

⁸Akkor ezt mondta Hámán Ahasvérós királynak: Van egy nép, amely elszórtan és elkülönülve él a népek között birodalmad minden tartományában. Törvényeik különböznek minden más népétől, és a király törvényeit sem tartják be. Nem helyes, hogy nyugton hagyja őket a király! ⁹Ha a király jónak látja, adja írásba, hogy el kell pusztítani őket, én pedig tízezer talentum ezüstöt mérek ki a tisztviselők kezébe, hogy vigyék a királyi kincstárba. ¹⁰Ekkor a király lehúzta ujjáról a pecsétgyűrűt, és átadta az agági Hámánnak, Hammedátá fiának, a zsidók ellenségének. ¹¹Majd a király ezt mondta Hámánnak: Az ezüst maradjon a tied, a néppel pedig tedd, amit jónak látsz.

¹²Az első hónap tizenharmadik napján hívták a királyi írnokokat, és megírtattak mindent Hámán parancsa szerint a király kormányzóinak, minden tartomány helytartójának, minden nép vezetőjének; minden tartománynak a maga írásával, és minden népnek a maga nyelvén. Ahasvérós király nevében készült az írás, és a király gyűrűjével pecsételték le.

¹³Elküldték a levelet futárokkal valamennyi királyi tartományba, hogy egyetlen napon, a tizenkettedik hónap, vagyis adár hónap tizenharmadikán pusztítsanak el, gyilkoljanak le és semmisítsenek meg minden zsidót: ifjakat és öregeket, gyermekeket és nőket egyaránt, vagyonuk pedig legyen szabad prédává. ¹⁴Az irat szövegét törvényként adták ki minden egyes tartománynak, közölve minden néppel, hogy legyenek készen azon a napon. ¹⁵A futárok sietve útnak indultak a király parancsával, Súsán várában pedig kihirdették a törvényt. Miközben a király és Hámán leültek inni, Súsán városában riadalom támadt.

4

Mordokaj Eszter segítségét kéri

¹Amikor Mordokaj megtudta mindazt, ami történt, megszaggatta a ruháját, zsákruhába öltözött, hamut szórt a fejére, kiment a városba, és hangosan, keservesen jajveszékelt. ²Így ment egészen a király kapujáig, de a király kapuján senkinek sem volt szabad belépnie zsákruhában. ³Minden egyes tartományban, ahová csak a király törvényerejű parancsa eljutott, nagy gyász szakadt a zsidókra. Böjtöltek, sírtak, a mellüket verték, és sokan voltak, akik zsákruhában és hamuban hevertek.

⁴Ekkor bementek Eszterhez a szolgálóleányai és a háremőrei, és jelentették ezt neki. A királyné nagyon megrendült, és ruhát küldött, hogy öltöztessék fel Mordokajt, a zsákruhát pedig vegyék le róla; de ő nem fogadta el. ⁵Ezért Eszter hívatta Hatákat, a szolgálatára rendelt királyi udvarnokot, és megparancsolta, hogy tudja meg Mordokajtól, mi ez, és miért tesz ilyet.

⁶Kiment tehát Haták Mordokajhoz a város főterére, amely a király kapujával szemben volt.

⁷Akkor Mordokaj elmondta neki mindazt, ami történt, és hogy mit ígért Hámán, mennyi ezüstöt mér ki a királyi kincstárnak, ha elpusztíthatja a zsidókat. ⁸Odaadta neki a törvény szövegének másolatát is, amelyet Súsánban adtak ki a kiirtásuk céljából, hogy mutassa meg Eszternek, magyarázza meg, és parancsolja meg neki, hogy menjen be a királyhoz, kérjen tőle kegyelmet, és esdekелjen előtte népéért.

⁹Haták bement Eszterhez, és átadta Mordokaj üzenetét. ¹⁰Eszter azonban ezt a választ küldte Hatákkal Mordokajnak: ¹¹A király összes udvari embere és a királyi tartományok népe is tudja, hogy minden férfira és nőre ugyanaz a törvény vonatkozik: aki hívatlanul be mer menni a királyhoz a belső udvarba, azt kivégzik! Csak az marad életben, aki felé a király kinyújtja aranypalcáját. Engem azonban már harminc napja nem hívtak be a királyhoz!

¹²Mordokajnak átadták Eszter üzenetét.

¹³Akkor Mordokaj ezt üzenté vissza Eszternek: Ne képzeld, hogy te a királyi palotában megmenekülhetsz a többi zsidó közül! ¹⁴Mert ha te most némán hallgatsz, a zsidók kaphatnak módot máshonnan a szabadulásra és menekvésre, te azonban családdal együtt elpusztulsz. Ki tudja, nem éppen a mostani idők miatt jutottál-e királynői méltóságra? ¹⁵Eszter ezt üzenté vissza Mordokajnak: ¹⁶Menj, és gyűjts össze minden zsidót, aki csak Súsánban található, és böjtöljeteк értem! Ne egyetek és ne igyatok három napig se éjjel, se nappal! Én is ugyanígy böjtölök szolgálóleányaimmal, azután bemegyek a királyhoz a törvény ellenére is. Ha el kell vesznem, hát vesszek el! ¹⁷Mordokaj elment, és mindenben úgy járt el, ahogyan Eszter parancsolta neki.

5

Eszter királyné lakomája

¹Három nap múlva Eszter királynői ruhába öltözött, és megállt a királyi palota belső udvarán, szemben a királyi palotával. A király éppen királyi trónján ült a királyi palotában, szemben a palota bejáratával. ²Amint meglátta a király, hogy Eszter királyné ott áll az udvaron, kegyelmes volt hozzá, és kinyújtotta Eszter felé a király a kezében levő aranypalcát. Akkor odament Eszter, és megérintette a pálca végét.

³A király megkérdezte tőle: Mi járatban vagy, Eszter királyné? Mit kívánsz? Még ha országom felét is, megkapod! ⁴Eszter így válaszolt: Ha jónak látja a király, jöjjön el ma Hámánnal együtt arra a lakomára, amelyet rendeztem. ⁵A király erre így szólt: Siessetek Hámánért, hogy teljesítsük Eszter kérését! Azután a király Hámánnal együtt elment a lakomára, amelyet Eszter rendezett. ⁶Borozgatás közben így szólt a király Eszterhez: Mit kérsz? Megkapod! Mit kívánsz? Még ha az ország felét is, meglesz! ⁷Eszter így válaszolt: Van kérésem és kívánságom. ⁸Ha elnyertem a király jóindulatát és jónak látja a király, hogy megadja kérésemet és teljesítse kívánságomat, jöjjön el a király Hámánnal együtt arra a lakomára, amelyet rendezek nekik. Holnap azután válaszolok arra, amit a király kérdezett.

⁹Azon a napon Hámán örömmel és jókedvűen távozott. Ám a király kapujában meglátta Hámán Mordokajt, aki nem kelt fel előtte és nem rettegett tőle, úgyszólván elöntötte Hámánt a méreg Mordokaj miatt. ¹⁰Hámán azonban erőt vett magán, és hazament. Majd magához hívatta barátait meg feleségét, Zerest, ¹¹és elsorolta nekik Hámán, hogy milyen nagy a vagyona, mennyi fia van, és hogyan emelte őt a király nagyobb méltóságra minden vezető emberénél és királyi tisztviselőjénél. ¹²Majd ezt mondta Hámán: Eszter királyné sem hívott meg mást arra a lakomára, amelyet rendezett, csak a királyt és engem, és holnapra is én vagyok hozzá hivatalos a királlyal együtt. ¹³De mindebben semmi örömet nem lelhetem addig, amíg azt látom, hogy a zsidó Mordokaj ott ül a király kapujában! ¹⁴Akkor ezt mondta neki a felesége, Zeres és a barátai: Csináltatni kell egy ötven könyök magas bitófát, reggel pedig mondd a királynak, hogy akasszák fel rá Mordokajt! Azután vígan mehetsz a királlyal a lakomára. Hámán helyeselte ezt a dolgot, és megcsináltatta a bitófát.

6

A király kitünteti Mordokajt

¹Azon az éjszakán került az álom a királyt. Ezért megparancsolta, hogy hozzák elő a nevezetes történetek krónikáját, és olvassanak föl belőle a királynak. ²És rátaláltak arra a följegyzésre, amely szerint Mordokaj följelentette Bigtánát és Terest, a király küszöbét őrző két udvarnokot, akik merényletet terveztek Ahasvérós király ellen. ³A király megkérdezte: Milyen kitüntetést és méltóságot adtak ezért Mordokajnak? A király szolgálatára álló ifjak így feleltek: Semmit sem adtak neki. ⁴Akkor ezt kérdezte a király: Ki van az udvarban? Hámán ugyanis éppen megérkezett a királyi palota külső udvarába, hogy megkérje a királyt, akasztassa föl Mordokajt arra a bitófára, amelyet neki állíttatott. ⁵Az ifjak ezt felelték a királynak: Hámán áll itt az udvarban. A király így szólt: Jöjjön be! ⁶Amikor Hámán bement, megkérdezte tőle a király: Mit kell tenni azzal az emberrel, akit ki akar tüntetni a király? Hámán azt gondolta magában: Ki mást akarna kitüntetni a király, mint engem? ⁷Azért ezt felelte Hámán a királynak: Annak az embernek, akit a király ki akar tüntetni, ⁸hozzanak királyi öltözetet, amilyenbe a király szokott öltözni, meg lovat, amilyenen a király szokott lovagolni, és tegyenek a fejére királyi koronát. ⁹Adják át a ruhát és a lovat a király egyik legelőkelőbb főemberének. Öltöztessék föl azt az embert, akit a király ki akar tüntetni, lovagoltassák végig a város főterén, és ezt kiáltozzák előtte: Így tesznek azzal az emberrel, akit a király ki akar tüntetni. ¹⁰Akkor a király ezt mondta Hámánnak: Siess, hozd azt a ruhát és lovat, amiről beszéltél, és tégy így a zsidó Mordokajjal, aki a király kapujában ül. Semmit se hagyj el abból, amit mondtál!

¹¹Ekkor Hámán fogta a ruhát és a lovat, felöltöztette Mordokajt, majd végiglovagoltatta a város főterén, és ezt kiáltozta előtte: Így tesznek azzal az emberrel, akit a király ki akar tüntetni.

¹²Azután Mordokaj visszatért a királyi udvarba, Hámán pedig megsomorodva és fejét betakarva hazasietett. ¹³Majd elbeszélte Hámán a feleségének, Zeresnek, meg összes barátjának mindazt, ami őt érte. Tanácsadói és a felesége, Zeres ezt mondták neki: Ha Mordokaj, aki miatt most megtántorodtál, valóban zsidó származású, akkor nem fogsz bírni vele, hanem végleg el fogsz bukni vele szemben. ¹⁴Még beszélgettek, amikor odaértek a király háremőrei, és sietve elvitték Hámánt a lakomára, amelyet Eszter rendezett.

7

Hámán bukása

¹A király Hámánnal együtt elment Eszter királynéhoz a lakomára. ²A második napon megint megkérdezte a király borozgatás közben Esztertől: Mit kérsz, Eszter királyné? Megkapod! Mit kívánsz? Ha az ország felét is, meglesz! ³Eszter királyné így válaszolt: Ha elnyertem a király jóindulatát, és ha jónak látja a király, azt kérem, hogy az életemet, azt kívánom, hogy a népemet adják nekem! ⁴Mert eladtak engem és népemet, hogy elpusztítsanak, legyilkoljanak és megsemmisítsenek bennünket. Ha csak rabszolgáknak és rabszolganőknak adtak volna el bennünket, akkor néma maradtam volna, mert ilyen nyomorúságért nem illenék zaklatnom a királyt.

⁵Ekkor Ahasvérós király ezt kérdezte Eszter királynétől: Ki az, és hol van az, aki arra mer gondolni, hogy ilyet tegyen? ⁶Eszter így válaszolt: Ez a gonosz Hámán az, a mi adáz ellenségünk! Akkor Hámán megrettent a királytól és a királynétől. ⁷A király pedig haragosan abbahagyta a borivást, és kiment a palota kertjébe. Hámán azonban ott maradt, és könyörögni kezdett az életéért Eszter királynéhoz, mert látta, hogy a király már elhatározta a vesztét.

⁸Amikor a király visszatért a palota kertjéből oda, ahol borozgattak, Hámánt Eszter pamlagára borulva találta. Ekkor így szólt a király: Még erőszakot is akar elkövetni a királynén itt nálam, a palotában?! Alig hagyta el ez a szó a király ajkát, Hámán arcát már be is takarták. ⁹Harbóna pedig, a király egyik udvarnoka ezt mondta: Van itt egy bitófa is, ott áll Hámán házánál, ötven

könyök magas. Hámán készítette annak a Mordokajnak, akinek a szava a király javát szolgálta. A király így szólt: Akasszátok föl arra! ¹⁰Föl is akasztották Hámánt arra a bitófára, amelyet ő állíttatott Mordokajnak. Azután lecsillapodott a király haragja.

8

A zsidók szabadulása

¹Azon a napon Ahasvérós király Eszter királynénak adta Hámánnak, a zsidók ellenségének a házát. Mordokaj pedig bemehetett a király elé, mert Eszter megmondta, hogy az ő hozzátartozója. ²A király lehúzta pecsétgyűrűjét, amelyet visszavett Hámántól, és odaadta Mordokajnak. Eszter pedig Mordokajt Hámán házának a felügyelőjévé tette.

³Azután ismét beszélt Eszter a királlyal, lába elé borult, és sírva kért kegyelmet tőle, hogy hiúsítsa meg az agági Hámán gonosz tervét, amelyet a zsidók ellen kigondolt. ⁴A király kinyújtotta Eszter felé az aranypálcát. Eszter fölkel, megállt a király előtt, ⁵és ezt mondta: Ha jónak látja a király, ha jóindulattal van irántam, ha helyesnek tartja a király, és kedves vagyok neki, adjon ki egy iratot, hogy vonják vissza az agági Hámánnak, Hammedátá fiának a tervét tartalmazó leveleket, amelyeket azért írt, hogy valamennyi királyi tartományból kipusztítsák a zsidókat. ⁶Mert hogyan tudnám elnézni azt a veszedelmet, amely népemre vár, és hogyan tudnám elnézni rokonaim pusztulását?

⁷Ahasvérós király így felelt Eszter királynénak és a zsidó Mordokajnak: Hámán házát már Eszternek adtam, őt pedig felakasztották, mert kezét emelt a zsidókra. ⁸Ti meg írjatok a király nevében, amit a zsidók érdekében jónak láttok, és pecsételjétek le a király gyűrűjével. Mert az az irat, amelyet a király nevében írtak, és a király gyűrűjével pecsételtek le, visszavonhatatlan.

⁹Akkor tehát hívták a királyi írnokokat, a harmadik hónap, vagyis sziván hónap huszonharmadikán, és mindent Mordokaj parancsa szerint írtak meg a zsidóknak, a kormányzóknak, helytartóknak és a tartományok vezetőinek Indiától Etiópiáig százhuszonhét tartományba, minden egyes tartománynak a saját írásával, és minden egyes népnek a maga nyelvén; a zsidóknak is a maguk írásával és a maguk nyelvén. ¹⁰Ahasvérós király nevében írták, és a király gyűrűjével pecsételtek le. Lovas futárokkal, akik a királyi ménes postalovain vágattak, leveleket küldtek, ¹¹amelyekben megengedte a király, hogy az egyes városokban lakó zsidók összegyűljenek életük védelmére, sőt hogy elpusztíthassák, legyilkolhassák és megsemmisíthessék azokat, akik a népek közül és a tartományokból rájuk támadnak a gyermekekkel és asszonyokkal együtt, vagyonukat pedig zsákmányként elvehessék.

¹²Ahasvérós király minden tartományában ugyanazon a napon, a tizenkettedik hónap, vagyis adár hónap tizenharmadikán ¹³az irat szövegét törvényként adták ki minden egyes tartománynak, közölve minden néppel, hogy legyenek készen a zsidók azon a napon, és álljanak bosszút ellenségeiken. ¹⁴A futárok királyi postalovakra ülve lázas sietséggel indultak útnak a király parancsával, Súsán várában pedig kihirdették a törvényt.

¹⁵Ezután Mordokaj bíborkék és hófehér királyi ruhában, nagy aranykoszorúval és fehér lenvászonból meg bíborvörös gyapjából készített palástban távozott el a királytól, Súsán városa pedig ujjongva örvendezett. ¹⁶A többi zsidóra is felvirradt az öröm, vidámság és megbecsülés napja. ¹⁷Minden egyes tartományban és minden egyes városban, ahová csak a király törvényerejű parancsa eljutott, örültek, vigadtak, lakomáztak és ünnepeltek a zsidók. Az ország lakossága közül sokan zsidókká lettek, mert elfogta őket a zsidóktól való rettegés.

9

A zsidók bosszút állnak ellenségeiken

¹A tizenkettedik hónap, vagyis adár hónap tizenharmadik napján, amikor esedékessé vált volna a király törvényerejű parancsának a végrehajtása, s amelyen azt remélték a zsidók ellenségei, hogy elbánhatnak velük, éppen fordítva történt a dolog, mert a zsidók bánhattak el

azokkal, akik gyűlölték őket. ²Összegyűltek a zsidók Ahasvérós király összes tartományának a városaiban, és rátámadtak azokra, akik a vesztükre törtek. Senki sem tudott nekik ellenállni, mert az egész lakosságot elfogta a tőlük való félelem. ³A tartományok összes vezetője, a kormányzók, a helytartók és a királyi hivatalnokok kedveztek a zsidóknak, mert elfogta őket a Mordokajtól való félelem. ⁴Mordokaj ugyanis nagy ember lett a királyi palotában, és híre eljutott valamennyi tartományba. Sőt Mordokaj egyre nagyobb ember lett.

⁵Akkor leverték a zsidók minden ellenségüket. Fegyverrel vágták, gyilkolták és pusztították őket, és úgy bántak el gyűlölőikkel, ahogy csak akartak. ⁶Súsán várában is mérsárlást rendeztek a zsidók, és kiirtottak ötszáz embert, ⁷közöttük Parsandátát, Dalfónt és Aszpátát, ⁸Póráát, Adalját és Arídátát, ⁹Parmastát, Ariszajt, Aridajt és Vajzátát.

¹⁰Legyilkolták Hámánnak, Hammedátá fiának, a zsidók ellenségének ezt a tíz fiát, de a zsákmányhoz nem nyúltak.

¹¹Még azon a napon a király elé terjesztették, hogy hány embert gyilkoltak le Súsán várában.

¹²Akkor ezt mondta a király Eszter királynénak: Súsán várában lemészároltak és kiirtottak a zsidók ötszáz embert, közöttük Hámán tíz fiát. Mit tehettek akkor a király többi tartományában? Mit kérsz még? Megkapod! Mit kívánsz még? Meglesz! ¹³Eszter így válaszolt: Ha jónak látod, királyom, engedd meg holnap is a súsáni zsidóknak, hogy a mára szóló törvény szerint járjanak el. Hámán tíz fiát pedig akasszák föl! ¹⁴A király megengedte, hogy így legyen. Súsánban kihirdették tehát a törvényt, Hámán tíz fiát pedig fölakasztották. ¹⁵Összegyűltek tehát a súsáni zsidók adár hónap tizennegyedik napján is, és lemészároltak Súsánban háromszáz embert, de a zsákmányhoz nem nyúltak.

¹⁶A király tartományaiban élő többi zsidó is összegyűlt életük védelmére, hogy nyugton lehessenek ellenségeiktől. Gyűlölőik közül hetvenötezer embert mérsároltak le, de a zsákmányhoz nem nyúltak. ¹⁷Ez adár hónap tizenharmadik napján történt. A tizennegyedik napon már nyugalom volt, ezért azt az evés-ivás és az öröm napjává tették. ¹⁸A súsáni zsidók azonban a hónap tizenharmadik és tizennegyedik napján is összegyűltek, ezért a hónap tizenötödik napján lett csak nyugalom, így ők ezt tették meg az evés-ivás és az öröm napjának. ¹⁹Ezért tartják a vidéki városokban lakó vidéki zsidók adár hónap tizennegyedik napján az öröm és az evés-ivás ünnepnapját, amikor ajándékokat küldenek egymásnak.

A púrim-ünnep elrendelése

²⁰Mordokaj leírta mindezeket az eseményeket. Majd levelet küldött mindazoknak a zsidóknak, akik Ahasvérós király tartományaiban laktak közel és távol, ²¹és kötelezővé tette számukra, hogy évről évre tartsák meg adár hónap tizennegyedik és tizenötödik napját. ²²Mert ezek azok a napok, amelyeken a zsidók megnyugodhattak ellenségeiktől, és ez az a hónap, amelyen bánatuk öröme, gyászuk pedig ünneplésre fordult. Tegyék azokat az evés-ivás és az öröm napjává, amikor egymásnak ajándékokat, a szegényeknek pedig adományokat küldenek.

²³A zsidók megfogadták, hogy máskor is megteszik, amit most először, úgy, ahogy Mordokaj megírta nekik. ²⁴Mert az agági Hámán, Hammedátá fia, aki minden zsidónak az ellensége volt, azt tervezte a zsidók ellen, hogy kiirtja őket. Ezért púrt, azaz sorsot vetett, hogy rettegésbe ejtse és kiirtsa őket. ²⁵De amikor Eszter bement a királyhoz, az levélben parancsolta meg, hogy szálljon vissza Hámán fejére az a gonosz terv, amelyet a zsidók ellen kigondolt. Fel is akasztották fiaival együtt. ²⁶Ezért nevezték el ezeket a napokat púrimnak a púr szóról. Ennek a levélnek a szövege alapján, meg annak alapján, amit láttak és átéltek, ²⁷kötelezőnek fogadták el a zsidók, hogy sem ők, sem utódaik, sem a hozzájuk csatlakozók nem szüntetik meg, hanem megtartják ezt a két napot a kapott írás szerint és az előírt időben minden esztendőben; ²⁸emlékezetben tartja és megünnepli ezeket a napokat minden

nemzedék, minden nemzetség, minden tartomány és minden város. A púrimnak ezeket a napjait nem szüntetik meg a zsidók, és emléküik nem szűnik meg az utódok között sem.

²⁹Eszter királyné, Abihajil leánya a zsidó Mordokajjal együtt igen nyomatékosan megírta egy második levélben, hogy a púrimra vonatkozó előírásokat tegyék kötelezővé.

³⁰Levelet küldtek minden zsidónak Ahasvérós birodalmának százhuszonhét tartományába, békét és biztonságot kívánva nekik, ³¹hogy tegyék kötelezővé a megszabott időben a púrimnapok megtartását, ahogyan elrendelte nekik a zsidó Mordokaj és Eszter királyné, és ahogyan kötelezővé tették magukra és utódaikra nézve annak idején a böjtölést és a jajveszékelést.

³²Így erősítette meg Eszter parancsa a púrim előírásait, és feljegyezték azokat egy könyvbe.

10

Ahasvérós király nagysága és Mordokaj tekintélye

¹Ahasvérós király adót vetett ki a szárazföldön és a tenger szigetein. ²Minden nevezetes hőstette és Mordokaj nagyságának a leírása, akit kitüntetett a király, meg van írva a méd és a perzsa királyok történetének a könyvében. ³Mert a zsidó Mordokaj második ember volt Ahasvérós király után, tekintélyes volt a zsidók között, és igen kedvelték honfitársai, mert népe javát kereste, és egész nemzetségének a boldogulásán munkálkodott.